

privedjena je bila na zadnji strani šolske dvorane nalašč sobica, kamor se vse take stvari med šolskim ukom shranjujejo. Kaj takega je toliko bolj praktično, ker se z mokro obleko, s klobuki, dežniki itd. prinaša veliko vlage in slabih soparov v šolske sobe; — ako se pa take reči v odprtih vežah morajo puščati, imajo malopridni ljudje priliko, kazati djanski, kako razumevajo diferenco med „mojim in tvojim“. Potepuhom služi namreč marsikaj za „dober dan!“

Da bi bil tudi po stanovanlišču ameriškanskih gg. sobratov rad stikoval in pregledoval, kaj je morda v njih nam Evropejcem videti zname-nitega, tega mi ni treba posebej praviti, ker častiti gg. bravci mojo slabo stran, veliko radovednost namreč, menda po večjem že poznajo. Ker pa so bili vsi dotični prostori zaperti, zadovoljen sem mogel biti s tem, kar sem v šolski dvorani videl in ravnokar poveršno popisal. (D. prih.)

Šolarska knjižnica.

v.

23. **Podučne povesti**, spisal v laškem jeziku Francišek Soave, ali povesti H. Parea ino L. Bramiera, poslovenil Štefan Kociančič. Drugi natis. (S 6 podobami.) V Gorici, natisnil in založil Paternolli 1870.

To je naslov 325 strani debelej knjigi v osmerki, okinčanej sè šestimi lepimi lesorézi. Ako človek číta naslov omenjene knjige in dobi knjigo v roke, da jo vidi po vnanjem njenem licu, mislil bi, da je nij boljše in primernejše knjige za učečo se slovensko mladino, nego je ta po gosp. Kociančiču iz laškega na slovensko preložena knjiga. Ali motil bi se, kdor bi kaj takega mislil, ker knjiga je pisana bolj za odrasle ljudi, jezik je zeló okoren in zastaran in vrhu tega mrgoli tiskarskih pogreškov. Mi ne umejemo, kako je ta knjiga v drugem natisu in še celo pred petimi leti zagledala beli dan. Dandanes bi se vendar moglo gledati na to, da se piše v pravilnem in gladkem slovenskem jeziku, ne pa v ónem zastaranem, ki smo ga pisali pred 30. leti. Dalje naj vsak založnik gleda na to, da je knjiga prosta tiskarskih pogreškov, sicer tacihi knjig, ki mrgolé nerazumljivih in neprebavljivih besed, ne moremo priporočati slovenskej mladini. — Knjiga je razdeljena na tri dele, ki obsegajo povesti Franciška Soaveta, ter ima na konci še poseben pristavek, obsegajóč povesti H. Parea in Lojzeta Bramierija. Knjigo bi treba vso predelati, predno bi jo smeli priporočati ljudstvu v ta namen, da se iz nje uči lepih zgledov v svojem milem materinem jeziku. Te knjige tedaj ne nasvetujemo za šolarske knjižnice, k večjemu bi jo priporočali (a to samo zaradi tega, da se razpečá) farnim knjižnicam za bolj odraslo,

manj izobraženo ljudstvo. — Dobiva se pri bukvarji Jan. Giontinitu v Ljubljani in stoji 50 kr.

24. **Stric Tomaž ali življenje zamorcev v Ameriki od Henriete Stowe. Svobodno za Slovence zdelal J. B. (S 6 podobami.) V Celovcu 1853. Natisnil in na prodaj ima Janez Leon. Cena mehko vezanim 30 kr., za premije 40 kr.**

Ta knjižica opisuje na 155 stranéh prežalostno stanje zamorcev v Ameriki. Opisuje njihovo sužnost, njihove britkosti in terpljenja, a vse to v prav prijetnej in mikavnej povésti. Knjižica ima 6 prav ličnih podob, jezik je še precej gladek in razumljiv. Ker nam je do tega, da se naša mladina soznani tudi z inostranimi prebivalci in še posebno, da dohôde pôjem o ónej krutej sužnosti ali robovanju, v katerem še dandenes živi toliko nesrečnih ljudi v zedinjenih državah severne Amerike; a v tej knjigi je z živimi barvami naslikano pomilovanja vredno stanje sužnih zamorcev v vseh razlikah njihovega življenja, njih ljubezen in udanost do svojih; potem tudi, kako je kupujejo in prodajajo, lovijo in grozovito terpinčijo. — To knjižico je spisala neka Angležkinja po imenu Beher Stowe. Knjižica je bila v kratkem v vse bolj znamenite jezike predstavljena in na tisoče iztiskov mej ljudstvo razširjena. In tako jo imamo tudi v našem milem domačem jeziku. Priporočamo jo prav živo vsem šolarskim knjižnicam, a to tem bolj, ker čujemo, da je nij več mnogo odtiskov. Kdor jo hoče imeti, naj se podviza. Dobiva se tudi pri bukvarji Jan. Giontinitu v Ljubljani.

25. **Postojnska jama. Popisal dr. E. H. Costa. V Ljubljani 1863. Založil Janez Giontini. Cena 40 kr.**

O tej knjižici nam nij treba mnogo govoriti, ker se užé sama priporoča, ako pomislimo, da popisuje največjo znamenitost v naši deželi. Žalostno bi le bilo, ako bi je ne imela vsaka šolarska knjižnica. Tudi učitelju je dober učni pripomoček v rokah, kadar mu je treba, da otrokom kaj več pové o Postojnskej jami, nego li se bere v naših šolskih berilih. Knjižica ima 48 strani v 8°. Spredaj ima krasen jekloréz postojnske jame, a zadej je priložen izvrstno izdelan črtež vseh njenih razdelkov, katerega je načrtal Pavel Eunike, civilen zemljemerec 1863. leta. Učitelji! podvizajte se, da tudi to knjižico prej ko mogoče spravite v zbirko za svoje bodoče slovenske gospode in gospodarje!

26. **Violice. Zbirka prijetnih povést in kratkočasnic podučnega in pobožnega zapopadka za mlade in stare. V Ljubljani. Založil Janez Giontini. Cena 12 kr.**

Ta knjižica nij nič družega, nego odlomek iz nekdanjega „Koledarja za Slovence“, ki je v letih 1855, 1856, 1857 in 1858 izhajal v Ljubljani. Knjižica, ki jo imamo danes pred seboj, ima spredaj lepo podobo Ter-

novske cerkve v Ljubljani. Na 24 straneh v 8° obsega: Kratek gospodarski koledar, to je opravila vsacega mesca; Popis Trnovske cerkve v Ljubljani; Božič, povést; Venec domačih pesmic; Različne drobnosti. — Ker je knjižica dober kup, nemamo nič zoper to, ako se tudi ta vversti v zbirko slovenske mladine primernih knjižnic.

27. **Ahazver večni popotnik. Pravljica. Poleg nemškega. Četrtnatis. V Ljubljani 1869. Založil Jan. Giontini. Cena 5 kr.**

Obče znana in popolnoma nedolžna legenda, ki jo naše priprosto slovensko ljudstvo zelo rado čita, kar se razvidi užé iz tega, da je bilo četrtega natisa potreba. Knjižica ima 24 strani v 8° in je dober kup, zato rej naj se sprejme v knjižnico.

29. **Bojték, ali pravljica od viteza v drevo vpreženega. Prijetno in kratkočasno branje. V Ljubljani 1859. V založbi in na prodaj pri Jan. Giontinitu, bukvarji. Cena 10 kr.**

To je majhena knjižica v 16°, ki popisuje na 32 straneh zvestobo Bojtékove žene, nekega izmišljenega viteza ali kali, ki je šel nekam tjá v sveto deželo, pa je bil menda tam od nevernikov vjet, v drevo vprežen in je moral orati, kakor neumna živina. — Ker ta knjižica nema čisto nič poučnega za nežno slovensko mladino, pa otroci tudi še ne vedó ničesar o ženskej zvestobi, ne moremo jo priporočati za šolarske knjižnice. Beró naj jo rajše odraščeni ljudje, možki in ženske brez razločka, škodovati jim nič ne more, tedaj v farne bukvarnice ž njo!

Dopisi in novice.

Iz Notranjskega. *Okrajna učit. konferencija v Cerknici 6. in 7. marcija t. l.* (Konec.) Po razgovoru o splošnih zadevah učnih načrtov pričela se je debata o posameznih disciplinah.

a) Zastran religije sicer konferenciji ne gre pravica, delati kake sklepe, vendar se občna želja izreka, da bi se na vseh šolah opustilo posebno poučevanje v kersčanskem nauku, to je pripravljanje za sprejem svetih zakramentov, kakor je že na 5 ljudskih solah na korist redni hoji v solo in disciplini vpeljano. Da bi se to po postavni poti veljavno dognalo, naj bi slavni c. k. dež. šolski svet stopil v zvezo s prečastitim knezoškofijstvom. Konferencija meni, da je le-tam edino pravo mesto šolstvo glede zakona vrediti v smislu § 5. derž. sl. postave 14. maja 1869. Tako kočljivo (delikatno) stvar, kakor je poučevanje v veronauku naj določi višja cerkvena in deželna šolska oblast in potrebno ukrene. Osebni nazori o tem, »kedar, koliko in kako« se mora veronauk deliti, naj ne bodo merodajni, ker na ta način se provzrokuje naj več zmešnjav, zdražb in razpertij, katerih so učitelji radi ali neradi največ deležni.

b) Nauk o jeziku naj se v ljudski šoli, kar najbolj mogoče, marljivo goji. Če tudi tvarina o jezikoznanstvu naklada enorazrednicam preobilo bremena, vendar naj se vse stori, kar mladino more napeljati do samostalnega izobrazbe-